

TOLMÁCSVÁLTÁS

PÁRATLAN OLDAL - LXI. évfolyam, 6. szám, 2017. február 10.

Szijjártó miniszter azzal válaszolt a Csiszár Jenő konzuli megbízatása nyomán megfogalmazott kritikákra: „a klasszikus diplomácia kora lejárt”. Nincs szükség tehát a gondos nyelvi képzést, történelmi, gazdaságtörténeti ismereteket magukban foglaló egyetemi tanulmányokra, követségi attaséként és másodtitkárként eltöltött hosszú évek gyakorlatára. Ezután csak az képviselheti diplomataként országunkat, bárhonnan jöjjön is, aki bírja a külügyminiszter személyes bizalmát.

A magyar diplomácia eme posztmodern fordulata a Putyin-látogatás idején is érződött, ezúttal az orosz államfő szavait magyarra átültető tolmács(ok) teljesítményében. Putyin és Orbán sajtótájékoztatóját a közszolgálati televízió adásában követtem. Amikor az orosz államfő elkezdte beszédét, példátlan dolog történt. A tolmács már a bevezető mondatoknál elveszítette a fonalat, olyan hosszú szünetet tartott, hogy adáshibára lehetett gyanakodni. Aztán megszólalt egy másik, némi oroszos akcentussal beszélő férfihang, aki folyamatosan követte Putyin szavait. A beszédében megfigyelhető töltelékszavak, ügyetlen fordulatok, hezitálások elárulták, hogy az ő tudása is messze elmarad a szinkrontolmácsoktól elvárható szinttől.

Új korszak köszöntött be tehát a diplomácia nyelvi közvetítőinek világában is. Az egyetemek mesterképzésein diplomát szerzett, doktorált fordítók és tolmácsok legfőljebb a privátszférában helyezkedhetnek majd el. A diplomácia berkeibe csak a legmagasabb helyen megnyilvánuló személyes bizalom nyitja meg a kapukat. Olyanok számára, akik még a tisztán, érthetően, jól formált mondatokban beszélő Putyin bevezető frázisaival sem képesek megküzdni.

Egyébként nem mindenütt ment még végbe a diplomáciai fordulat, az ATV-n hallható tolmácsnő például korrekt módon fordította le a sajtótájékoztatón elhangzottakat.